

**UCHWAŁA NR XLIII/325/2018
RADY POWIATU W STARACHOWICACH**

z dnia 26 kwietnia 2018 r.

w sprawie: uchwalenia „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Starachowickim na lata 2018 – 2020”

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt. 3a ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. 2017. 1868) i art. 180 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2017. 697, Dz. U. 2017. 1292, Dz. U. 2017. 60, Dz. U. 2017. 2217, Dz. U. 2018. 107),

Rada Powiatu uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji „Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Starachowickim na lata 2018 – 2020” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Tomasz Margula

Uzasadnienie

Zgodnie z treścią art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja trzyletniego programu dotyczącego rozwoju pieczy zastępczej, zawierającego między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych.

Opracowany program zakłada, by dzieci pozbawione opieki rodziców nie trafiały do państwowych placówek, ale do rodzinnych form pieczy zastępczej takich jak np. rodzinne domy dziecka czy rodziny zastępcze zawodowe lub specjalistyczne.

Poprawa jakości życia dzieci przebywających w pieczy zastępczej, ich opiekunów oraz usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej możliwa jest, kiedy istnieją jasno określone cele, zadania do realizacji oraz działania.

Biorąc pod uwagę powyższe, podjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.

DYREKTOR
Powiatowego Centrum
Pomocy Rodzinie w Starachowicach
mgr Wiesław Daszkowski

Załącznik do Uchwały Nr XLIII/325/2018
Rady Powiatu w Starachowicach
z dnia 26 kwietnia 2018r.

**POWIATOWY PROGRAM ROZWOJU
PIECZY ZASTĘPCZEJ
W POWIECIE STARACHOWICKIM
NA LATA 2018-2020**

PCPR STARACHOWICE 2018

SPIS TREŚCI:

I.	WSTĘP	3
II.	PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU	4
III.	ŚRODOWISKA RODZINNE ZAGROŻONE UMIESZCZENIEM DZIECI W PIECZY ZASTĘPCZEJ	5
IV.	ANALIZA RODZINNEJ I INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE STARACHOWICKIM	12
4.1.	CHARAKTERYSTYKA RODZIN ZASTĘPCZYCH	12
4.2.	CHARAKTERYSTYKA INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ	21
4.3.	OSOBY USAMODZIELNIANE	25
4.4.	OCENA SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ	28
V.	PROGNOZOWANIE 3-LETNICH DZIAŁAŃ W ZAKRESIE PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE STARACHOWICKIM	29
5.1.	CEL GŁÓWNY I CELE SZCZEGÓŁOWE	30
VI.	HARMONOGRAM 3-LETNICH DZIAŁAŃ W ZAKRESIE PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE STARACHOWICKIM	34
6.1.	CELE SZCZEGÓŁOWE, TERMINY, PODMIOTY REALIZUJĄCE, WSPÓŁPRACUJĄCE W REALIZACJI	34
6.2.	ROCZNE LIMITY ZA WODOWYCH RODZIN ZASTĘPCZYCH W POWIECIE STARACHOWICKIM	39
6.3.	PROGNOZA USTANAWIANIA NOWYCH RODZIN ZASTĘPCZYCH W POWIECIE STARACHOWICKIM	40
6.4.	PROGNOZA PROWADZENIA RODZINNYCH DOMÓW DZIECKA W POWIECIE STARACHOWICKIM	40
VII.	BUDŻET PROGRAMU	41
VIII.	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU	43
IX.	MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU	44

I WSTĘP

System pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców. Należy pamiętać, że w systemie polityki na rzecz dzieci i rodziny prawo dziecka do pieczy zastępczej jest prawem subsydiarnym wobec prawa dziecka do życia w rodzinie. Formą najbardziej zbliżoną do naturalnego środowiska,

w jakim powinno wychowywać się dziecko są rodziny zastępcze. Rolą systemu pieczy zastępczej (zarówno pieczy rodzinnej, jak i instytucjonalnej) jest zapewnienie dziecku bezpiecznego środowiska wychowawczego respektującego jego prawa: prawo powrotu do rodziny, utrzymywania osobistych kontaktów z rodzicami, stabilnego środowiska wychowawczego, kształcenia, rozwoju uzdolnień oraz pomocy w przygotowaniu do samodzielnego życia.

Aktem prawnym regulującym zasady i formy wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych oraz zasady sprawowania pieczy zastępczej jest ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2017 r. poz. 697, z późn. zm.). Ustawa ta jest również podstawą przygotowania trzyletniego Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Starachowickim na lata 2018 – 2020, gdyż zgodnie z art. 180 pkt 1, do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja 3-letniego Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej zawierającego między innymi roczne limity zawodowych rodzin zastępczych. Program wyznacza kierunki rozwoju pieczy zastępczej w Powiecie Starachowickim i stanowi kontynuację realizacji działań, które określone były w Programie na lata 2015 – 2017. Ponadto, Program zawiera diagnozę w zakresie pieczy zastępczej na terenie naszego powiatu oraz przedstawia charakterystykę rozwoju pieczy zastępczej, wyznacza cel główny, jak również określa zadania i konieczne działania w tym zakresie. Program ma charakter określający formy pomocy świadczone przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Starachowicach rodzinom zastępczym oraz usamodzielnianym wychowankom i wychodzi naprzeciw potrzebom tych rodzin i osób.

Realizacja Programu jest procesem stałym, dynamicznym, podlega modyfikacjom ze względu na zmianę sytuacji środowiskowych oraz uwarunkowań prawnych.

II PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

Działania w zakresie rozwoju pieczy zastępczej, w tym zadania zapisane w niniejszym Programie, podejmowane są i realizowane w oparciu o następujące przepisy i dokumenty:

- 1) Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r.(Dz. U. z 1997 r. Nr 78 poz. 483 z późn. zm.);
- 2) Konwencja o Prawach Dziecka;
- 3) Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1868 z późn. zm.);
- 4) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2017r., poz. 697 późn. zm.);
- 5) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1769 późn. zm.);
- 6) Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011r. Nr 292, poz. 1720)

III ŚRODOWISKA RODZINNE ZAGROŻONE

UMIESZCZENIEM DZIECI W PIECZY ZASTĘPCZEJ

Generalnie problemy z jakimi dziś boryka się polskie społeczeństwo możemy podzielić na dwie grupy: problemy ekonomiczne i problemy wynikające z patologii społecznych.

Do problemów ekonomicznych zaliczymy: bezrobocie, biedę, niedożywienie dzieci. Należy zauważyć, że nie są to osobne problemy. To system naczyń połączonych, czyli z jednego problemu wynika kolejny. Można stwierdzić, iż w wyniku zaniku oceny moralnej i z braku kontroli społecznej rodzą się przeróżne patologie, takie jak np.: alkoholizm, narkomania, przemoc domowa, samobójstwa, deprawacja moralna. Są to główne problemy społeczeństwa polskiego, które wymagają diagnozowania i rozwiązywania. Jedną z podstaw przy niwelowaniu tego typu problemów jest walka z bezrobociem. Oczywiście standardowo wymienić też należy działanie ośrodków pomocy społecznej, jednak należy pamiętać, że nie zawsze niwelują one powyższych problemów, a jedynie łagodzą ich skutki.

Problemy wynikłe z patologii społecznych są dużo trudniejsze do wyeliminowania, ponieważ: po pierwsze ciężko je diagnozować (czyli stwierdzić co jest przyczyną danego problemu); po drugie do rozwiązania tego typu problemów nie wystarczy jakiś program, krótkotrwałe działanie, ale musi być to metodyczna praca i współpraca całego zespołu osób (psycholog, lekarz, prawnik, pedagog, socjolog/socjoterapeuta); po trzecie źródło tego typu problemów tkwi bardzo często w dysfunkcyjnej rodzinie, potrzeba zatem wycucia, delikatności a przede wszystkim kompetencji, by skutecznie ingerować w życie tej podstawowej komórki społecznej, nie wyrządzając przy tym nikomu krzywdy. Ważną rolę odgrywają tu takie instytucje jak: kuratela, pomoc społeczna, ośrodki psycho – terapeutyczne, grupy wsparcia, Kościoły.

Podsumowując powyższe należy stwierdzić, iż w dzisiejszym świecie coraz częściej słyszy się o kryzysie rodziny i wartości.

Diagnostując środowiska rodzinne zagrożone dysfunkcją w różnych sferach życia, nie można zapominać o osobach korzystających z pomocy oferowanej przez ośrodki pomocy społecznej. Trzeba mieć jednak świadomość, iż dane statystyczne nie są w stanie przedstawić rzeczywistych problemów osób, które często żyją na krawędzi ubóstwa lub też nie korzystają ze wsparcia ośrodków pomocy społecznej z różnych przyczyn.

Jak wynika z danych, pochodzących z 5 gmin powiatu starachowickiego, przyczyny sytuacji kryzysowych z jakimi borykają się środowiska rodzinne są bardzo zróżnicowane i mają różne nasilenie w poszczególnych rejonach powiatu.

Charakterystyka gmin powiatu starachowickiego uwzględniająca specyfikę przyczyn korzystania z pomocy ośrodków pomocy społecznej w latach 2015-2017, przedstawiona w poniższych zestawieniach tabelarycznych:

**Tab. nr 1 Liczba rodzin objętych pomocą społeczną na przestrzeni lat 2015-2017
– Gmina Starachowice (MOPS)**

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	2015R.	2016R.	2017R.
UBÓSTWO	1567	1473	1383
SIEROCTWO	2	---	---
BEZDOMNOŚĆ	67	78	88
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	160	147	127
WIELODZIETNOŚĆ	72	70	66
BEZROBOCIE	1313	1200	1084
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	810	792	807
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	1142	1168	1154
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.- WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO	361	325	313
RODZINY NIEPEŁNE	277	254	243
RODZINY WIELODZIETNE	78	68	65
PRZEMOC W RODZINIE	31	25	27
ALKOHOLIZM	370	414	405

**Tab. nr 2 Liczba rodzin objętych pomocą społeczną na przestrzeni lat 2015-2017
– Gmina Wąchock (M-GOPS)**

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	2015R.	2016R.	2017R.
UBÓSTWO	128	139	133
SIEROCTWO	---	---	---
BEZDOMNOŚĆ	1	1	1
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	37	35	32
WIELODZIETNOŚĆ	23	25	21
BEZROBOCIE	119	126	118
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	81	91	99
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	28	22	35
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.- WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO	27	24	32
RODZINY NIEPEŁNE	15	16	21
RODZINY WIELODZIETNE	9	4	8
PRZEMOC W RODZINIE	1	---	1
ALKOHOLIZM	10	13	14

Tab. nr 3 Liczba rodzin objętych pomocą społeczną na przestrzeni lat 2015-2017
– Gmina Brody (GOPS)

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	2015R.	2016R.	2017R.
UBÓSTWO	17	16	19
SIEROCTWO	---	---	---
BEZDOMNOŚĆ	---	1	1
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	45	19	24
WIELODZIETNOŚĆ	41	18	22
BEZROBOCIE	27	150	202
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	153	134	164
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	76	59	87
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.- WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO	19	14	21
RODZINY NIEPEŁNE	7	8	9
RODZINY WIELODZIETNE	2	1	2
PRZEMOC W RODZINIE	2	1	1
ALKOHOLIZM	8	5	5

**Tab. nr 4 Liczba rodzin objętych pomocą społeczną na przestrzeni lat 2015-2017
– Gmina Mirzec (GOPS)**

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	2015R.	2016R.	2017R.
UBÓSTWO	7	6	8
SIEROCTWO	---	---	---
BEZDOMNOŚĆ	1	---	---
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	5	---	---
WIELODZIETNOŚĆ	14	---	---
BEZROBOCIE	152	115	88
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	131	119	113
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	219	215	202
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.- WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO	51	44	32
RODZINY NIEPEŁNE	42	37	24
RODZINY WIELODZIETNE	14	10	10
PRZEMOC W RODZINIE	---	---	---
ALKOHOLIZM	5	1	3

**Tab. nr 5 Liczba rodzin objętych pomocą społeczną na przestrzeni lat 2015-2017
– Gmina Pawłów (GOPS)**

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	2015R.	2016R.	2017R.
UBÓSTWO	230	198	126
SIEROCTWO	1	2	1
BEZDOMNOŚĆ	5	3	3
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	46	35	11
WIELODZIELNOŚĆ	38	32	9
BEZROBOCIE	355	306	177
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	205	199	190
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	225	213	215
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.- WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO	37	30	17
RODZINY NIEPEŁNE	31	25	15
RODZINY WIELODZIELNE	6	4	2
PRZEMOC W RODZINIE	5	4	12
ALKOHOLIZM	29	29	2

Jak przedstawiają powyższe dane w gminach w Powiecie Starachowickim występują podobne problemy społeczne. W gminie Starachowice największy problem wśród mieszkańców stanowi ubóstwo i bezrobocie. Duży problem stanowi również niepełnosprawność i długotrwała lub ciężka choroba. Tendencję malejącą wykazują takie przyczyny trudnej sytuacji jak: sieroctwo.

Gmina Wąchock boryka się w przeważającej mierze z ubóstwem swoich mieszkańców, które wynika z dużej liczby osób bezrobotnych w tym rejonie. Gmina nie wskazuje w sprawozdawczości problemu z sieroctwem, znikomym problemem jest również bezdomność i przemoc w rodzinie.

Z analizy gminy Brody wynika, że głównym problemem jest bezrobocie i niepełnosprawność, w dalszej kolejności długotrwała lub ciężka choroba.

W gminie Mirzec duży problem stanowi długotrwała lub ciężka choroba oraz niepełnosprawność, bezrobocie, a incydentalnie bezdomność czy alkoholizm. Nie występują natomiast: przemoc w rodzinie i sieroctwo.

Gmina Pawłów boryka się w pierwszej kolejności z bezrobociem, niepełnosprawnością i długotrwałą lub ciężką chorobą. Incydentalnie zgłaszane są trudności związane z sieroctwem.

Jak wynika z analizy danych z poszczególnych gmin w powiecie starachowickim wszystkie gminy borykają się z takimi samymi problemami społecznymi, jednakże o różnym ich nasileniu.

Tab. nr 6 Liczba dzieci z poszczególnych gmin powiatu starachowickiego zagrożonych umieszczeniem w pieczy zastępczej w 2018r. - dane z ośrodków pomocy społecznej na terenie powiatu.

GMINA	LICZBA DZIECI
Starachowice	28
Wąchock	2
Brody	2
Mirzec	0
Pawłów	2
Razem liczba dzieci	34

IV ANALIZA RODZINNEJ I INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE STRACHOWICKIM

Zgodnie z art. 33 Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – „piecza zastępcza zapewnia :

- 1) pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe — dążenie do przysposobienia dziecka, a w przypadku braku możliwości przysposobienia dziecka — opiekę i wychowanie w środowisku zastępczym;
- 2) przygotowanie dziecka do:
 - a) godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia,
 - b) pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki,
 - c) nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, w celu łagodzenia skutków doświadczania straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych;
- 3) zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych.”

Kolejny art. 34 w/w ustawy dzieli ową pieczę na :

- rodzinną,
- instytucjonalną.

W powiecie starachowickim możemy wyróżnić zarówno pieczę instytucjonalną, na która składają się 4 placówki (3 – typu rodzinnego, 1- opiekuńczo – wychowawcza), jak i piecze rodzinną (rodziny spokrewnione, niezawodowe, zawodowe, rodzinne domy dziecka).

4.1 Charakterystyka rodzin zastępczych

Rodzina zastępcza to jedna z form opieki nad dziećmi nie mającymi właściwej opieki rodziców. W rodzinach takich umieszcza się dzieci, których rodzice zostali trwale lub czasowo pozbawieni praw rodzicielskich, albo też władza ta została im czasowo ograniczona bądź zawieszona. Dzięki rodzinie zastępczej dzieci mogą zrozumieć przyczyny rozpadu ich rodziny biologicznej, co pozwoli im w przyszłości na założenie własnej, trwałej rodziny na całe życie. Ważnym jej celem jest wzmocnienie rodzin naturalnych tak, aby dzieci mogły ponownie wrócić do swoich rodziców. W sytuacjach zaś, kiedy powrót dziecka do rodziny

jest niemożliwy, rodzinna opieka zastępcza jest przeznaczona dla dzieci i młodzieży, którym trzeba zapewnić stałe i pozytywne więzi i stabilizację.

W rodzinie zastępczej przebiega proces pracy wychowawczej nad dziećmi, który prowadzony jest przez opiekunów zastępczych, pracowników socjalnych, pracowników sądowych, specjalistów i rodziców biologicznych.

Umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej następuje na podstawie postanowienia sądu rodzinnego. Aby stać się rodziną zastępczą, kandydaci muszą przejść odpowiednie szkolenie i otrzymać zaświadczenie o uzyskaniu kompetencji w tym zakresie. Z warunku tego zwolnione są jedynie rodziny spokrewnione.

Od dnia 1.01.2012 r. organizowanie opieki w rodzinach zastępczych wynika z przepisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2017r., poz. 697).

Według zapisów w/w ustawy, zgodnie z art. 42:

1. Pełnienie funkcji rodziny zastępczej oraz prowadzenie rodzinnego domu dziecka może być powierzone osobom, które:
 - 1) dają rękojmię należytego sprawowania pieczy zastępczej;
 - 2) nie są i nie były pozbawione władzy rodzicielskiej, oraz władza rodzicielska nie jest im ograniczona ani zawieszona;
 - 3) wypełniają obowiązek alimentacyjny — w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynika z tytułu egzekucyjnego;
 - 4) nie są ograniczone w zdolności do czynności prawnych;
 - 5) są zdolne do sprawowania właściwej opieki nad dzieckiem, co zostało potwierdzone:
 - a) zaświadczeniem lekarskim o stanie zdrowia wystawionym przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej oraz
 - b) opinią o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka wystawioną przez psychologa, który posiada co najmniej wykształcenie wyższe magisterskie na kierunku psychologia oraz 2-letnie doświadczenie w poradnictwie rodzinnym;
 - 6) przebywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
 - 7) zapewnią odpowiednie warunki bytowe i mieszkaniowe umożliwiające dziecku zaspokajanie jego indywidualnych potrzeb, w tym:
 - a) rozwoju emocjonalnego, fizycznego i społecznego,
 - b) właściwej edukacji i rozwoju zainteresowań,
 - c) wypoczynku i organizacji czasu wolnego.

2. Pełnienie funkcji rodziny zastępczej niezawodowej lub zawodowej oraz prowadzenie rodzinnego domu dziecka może być powierzone osobom, które nie były skazane prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo.
3. W przypadku rodziny zastępczej niezawodowej co najmniej jedna osoba tworząca tę rodzinę musi posiadać stałe źródło dochodów.

Rodzaje rodzin zastępczych

W powyżej wymienionym stanie prawnym w naszym powiecie funkcjonują rodziny zastępcze:

- **spokrewnione z dzieckiem** – opiekę nad dzieckiem sprawują osoby będące wstępnymi lub rodzeństwem dziecka;
- **niezawodowe** – opiekę sprawują osoby niebędące wstępnymi lub rodzeństwem dziecka (dalsza rodzina lub osoby obce). W rodzinie zastępczej niezawodowej, w tym samym czasie nie może przebywać łącznie więcej niż 3 dzieci. Wyjątkiem może być przypadek licznego rodzeństwa (wymagana jest wówczas zgoda rodziny i opinia koordynatora)
- **zawodowe** – opiekę sprawują osoby niespokrewnione z dzieckiem. W rodzinie zastępczej zawodowej, w tym samym czasie nie może przebywać łącznie więcej niż 3 dzieci. Wyjątkiem może być przypadek licznego rodzeństwa (wymagana jest wówczas zgoda rodziny i opinia koordynatora). Rodziny zawodowe mogą być również:
 - *pełniące funkcję pogotowia rodzinnego (przyjmują dzieci na podstawie orzeczenia sądu ale i również doprowadzone interwencyjnie)*- w tej rodzinie umieszcza się dziecko na okres do 4 - 8 miesięcy lub zakończenia postępowania sądowego,
 - specjalistyczne* – w rodzinie specjalistycznej umieszcza się dzieci niedostosowane społecznie albo dzieci z różnymi dysfunkcjami, problemami zdrowotnymi wymagającymi szczególnej opieki i pielęgnacji. Są to dzieci głównie z orzeczoną niepełnosprawnością.
- **rodzinne domy dziecka** - opiekę sprawują osoby niespokrewnione z dzieckiem. W rdd nie może, w tym samym czasie, przebywać łącznie więcej niż 8 dzieci.

Wyjątkiem może być przypadek licznego rodzeństwa (wymagana jest wówczas zgoda rodziny i opinia koordynatora).

Tab. nr 1 Przyczyny umieszczeń dzieci w rodzinnej pieczy w powiecie starachowickim w latach 2015-2017

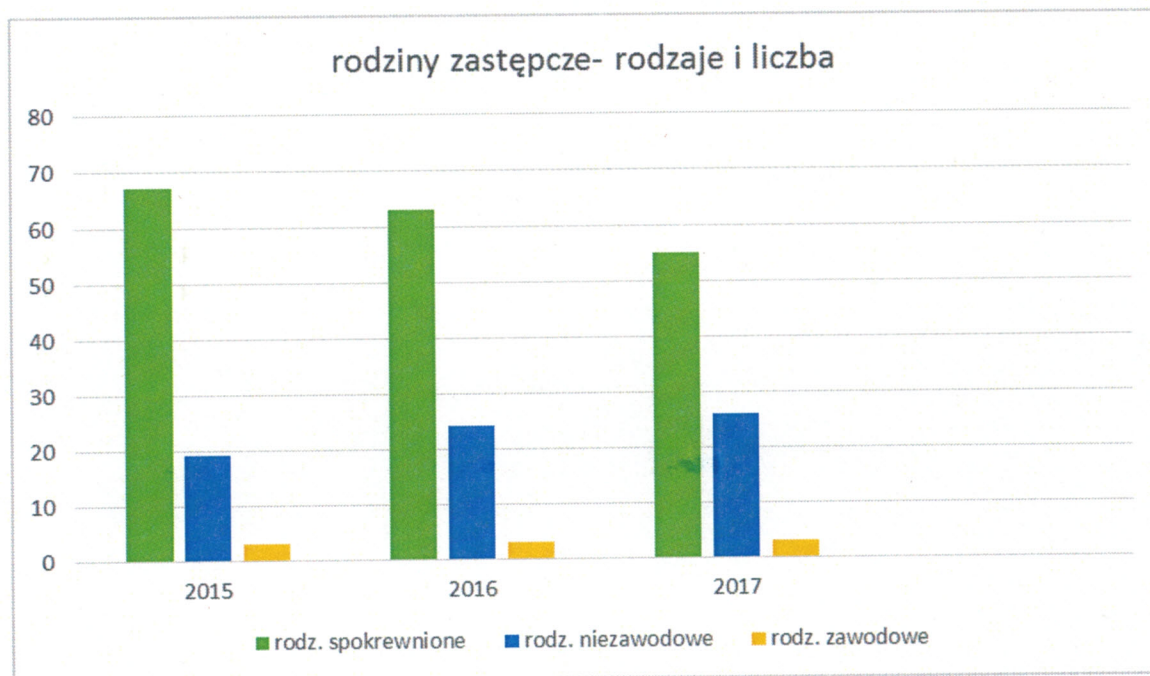
Dzieci umieszczone na skutek:	2015r.	2016r.	2017r.
sieroctwa	10	13	12
pólsieroctwa	21	27	26
uzależnienia rodziców	101	108	102
przemocy w rodzinie	0	1	0
bezzadności w sprawach opiek.- wychowaw.	0	0	0
niepełnosprawności rodzica/-ów	6	0	0
długotrwała lub ciężka choroba rodzica /-ów	0	0	0
ubóstwa.	0	0	0
bezrobocia	0	0	0
pobytu za granicą rodzica/-ów	0	0	0
inne	13	10	6

Jak wynika z powyższego zestawienia najczęstszą przyczyną umieszczeń dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie naszego powiatu są: uzależnienie rodziców i pólsieroctwo oraz sieroctwo zupełne. Nie jest jednak tak, iż zawsze jest tylko jedna przyczyna, często zdarza się, że przyczyn jest kilka a proces degradacji rodziny ze skutkiem utraty dziecka jest stopniowy i wieloaspektowy, trudny do diagnozy.

Tab. nr 2 Wykaz rodzinnych form pieczy zastępczej w powiecie starachowickim w latach 2015-2017

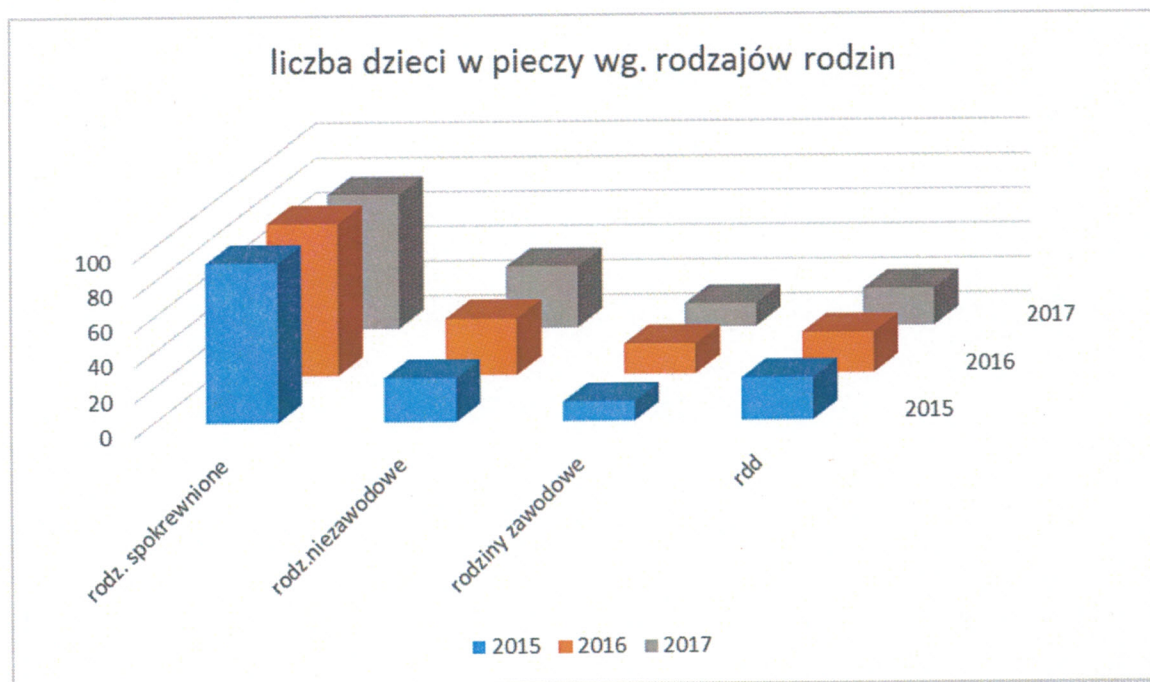
Rodziny zastępcze:	2015	2016	2017
spokrewnione	67	63	55
niezawodowe	19	24	26
zawodowe	3	3	3
rodzinny dom dziecka	3	3	3
Razem:	92	93	87

Tabela nr 2 przedstawia liczbowe zestawienie rodzajów rodzin zastępczych, z którego wynika, iż przez okres lat 2015- 2017 wciąż dominowały rodziny zastępcze spokrewnione z dzieckiem. Zwiększała się natomiast liczba rodzin niezawodowych. Liczba rodzin zawodowych pozostaje w latach 2015-17 niezmienna.

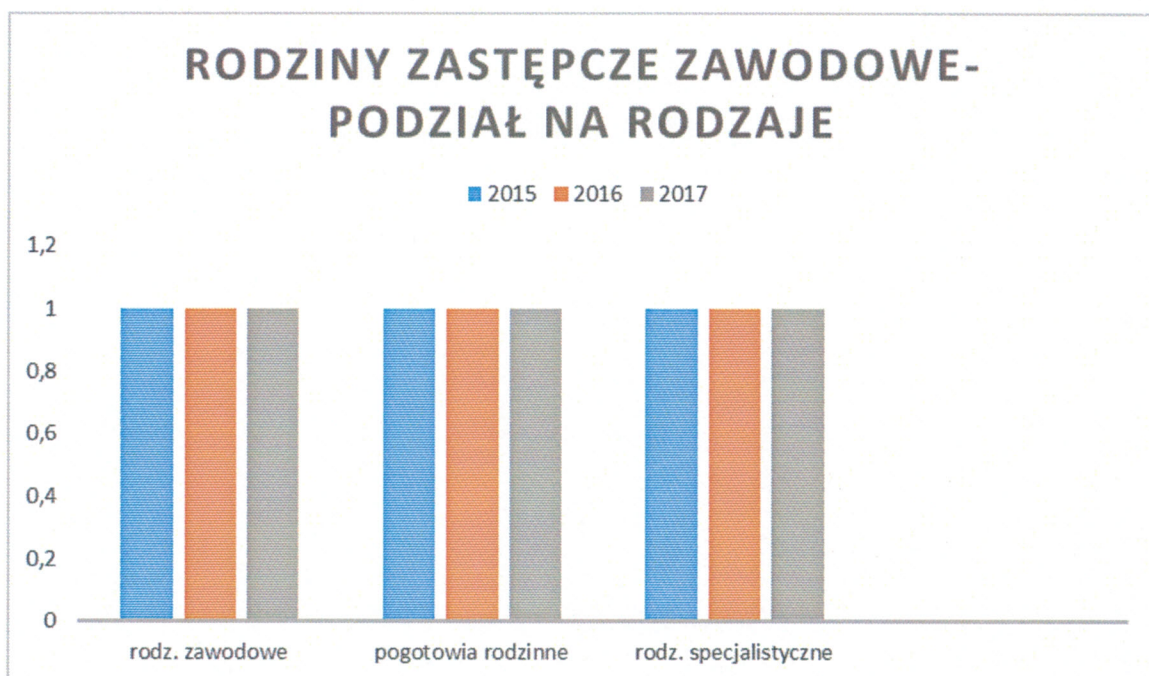
Tab. nr 3 Liczba dzieci umieszczonych w formach rodzinnej pieczy zastępczej powiatu starachowickiego w latach 2015-2017

Rodziny zastępcze – liczba dzieci w rodzinach:	2015	2016	2017
spokrewnione	91	87	77
niezawodowe	25	32	35
zawodowe	11	17	13
rodzinny dom dziecka	24	23	21
Razem:	151	161	146

Tab. nr 4 Liczba rodzin zastępczych zawodowych(z podziałem na rodzaj rodziny zawodowej) na terenie powiatu starachowickiego w latach 2015 -2017r.

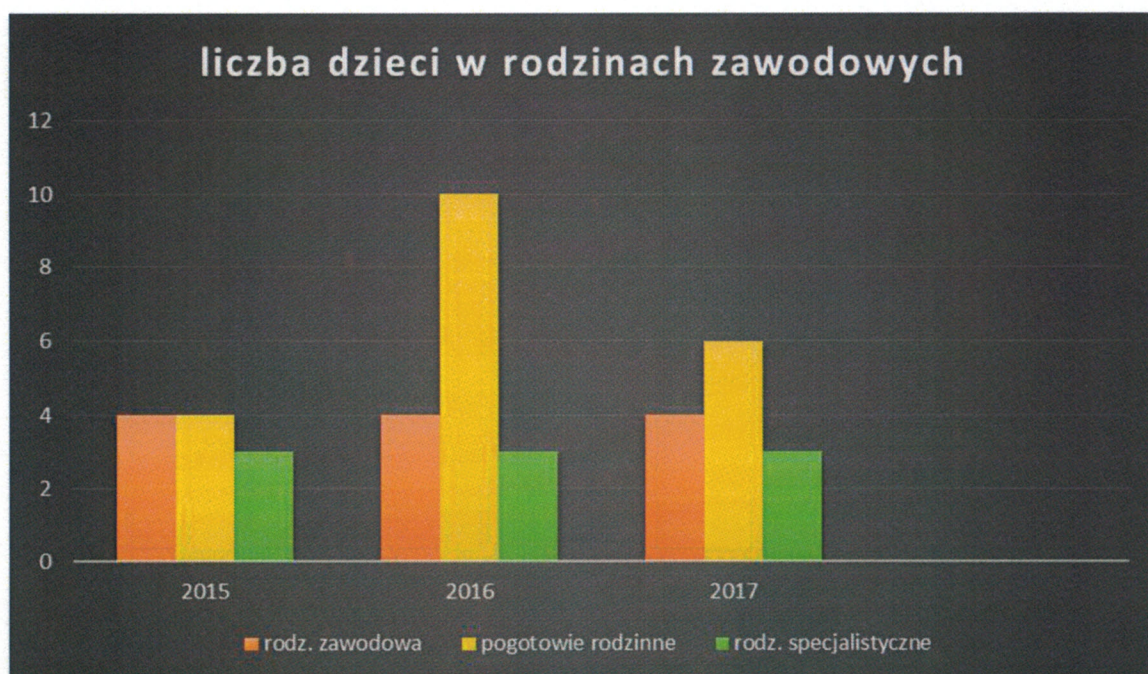
Rodziny Zastępcze Zawodowe:	2015r.	2016r.	2017r.
rodziny zawodowe	1	1	1
pogotowia rodzinne	1	1	1
rodziny specjalistyczne	1	1	1
Razem:	3	3	3

Jak wynika z powyższych danych tendencja rodzin zawodowych specjalistycznych wskazuje na niższą. Spowodowane jest to faktem, iż w 2014 roku jedna z rodzin zawodowych specjalistycznych została przekształcona w rodzinny dom dziecka.

Tab. nr 5 Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych zawodowych na terenie powiatu starachowickiego w latach 2015-2017

Dzieci w rodzinach zastępczych zawodowych:	2015r.	2016r.	2017r.
rodziny zawodowe	4	4	4
pogotowia rodzinne	4	10	6
rodziny specjalistyczne	3	3	3
Razem:	11	17	13

W 2012 roku Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie rodzinnej pieczy zastępczej wprowadziła nową formę opieki w rodzicielstwie zastępczym, a mianowicie rodzinne domy dziecka. Rodziny zastępcze wielodzietne sprawujące tę funkcję do 31-12-2011r. a spełniające przesłanki wyżej wymienionej ustawy, co do wymogów **rodzinnych domów dziecka** w pieczy, miały szansę i możliwość przekształcenia właśnie w rodzinne domy dziecka.

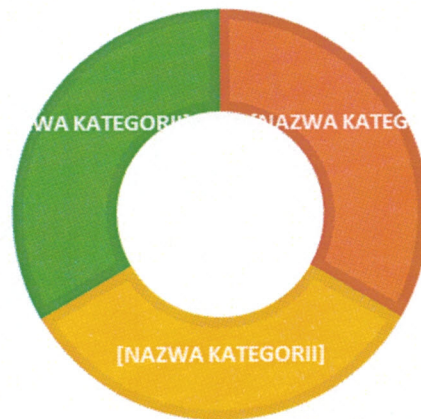
W latach 2015-2017 funkcjonowały 3 rodzinne domy dziecka, w których przebywało :

- w 2015r. – 24 dzieci
- w 2016r. – 23 dzieci
- w 2017r. – 21 dzieci.

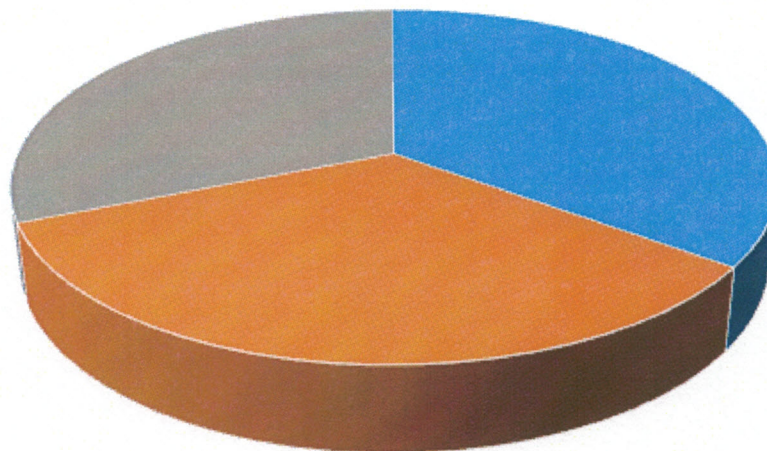
Zdarzało się, iż w rodzinnym domu dziecka przebywali wychowankowie umieszczeni w trybie zabezpieczenia , tzw. interwencji.

RODZINNE DOMY DZIECKA

■ 2015 ■ 2016 ■ 2017 ■

liczba dzieci w rdd

■ 2015 ■ 2016 ■ 2017

Jak wynika z zebranych powyżej danych, na terenie naszego powiatu zdecydowaną większość stanowiły rodziny zastępcze spokrewnione, tj. rodziny, w których opiekunami dzieci są dziadkowie bądź rodzeństwo, następnie rodziny zastępcze niezawodowe i rodziny zawodowe. Było 3 przypadki powrotu dziecka z rodziny zastępczej do rodziny

naturalnej. Zdarzyło się również, iż z rodzin zastępczych dzieci trafiały do placówki bądź innej rodziny zastępczej.

W analizowanym okresie, corocznie, przeprowadzane były kampanie promujące ideę rodzicielstwa zastępczego, mające na celu pozyskiwanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej.

W latach 2015-2017 przeprowadzono 2 szkolenia PRIDE dla kandydatów na rodzinne formy pieczy zastępczej. Rodziny zastępcze mogły również skorzystać ze szkolenia : „Szkoly dla rodziców i opiekunów” prowadzonego na terenie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

Rodziny zastępcze były również szkolone w ramach realizacji projektu konkursowego EFS p.n.: „Razem w dorosłość”, podczas wyjazdów szkoleniowo- integracyjnych w Zakopanem i Krynicy Zdrój.

4.2 Charakterystyka instytucjonalnej pieczy zastępczej

Według ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 09 czerwca 2011r. zgodnie treścią art. 93 instytucjonalna piecza zastępcza jest sprawowana w formie:

- 1) placówki opiekuńczo-wychowawczej,
- 2) regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej,
- 3) interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego,

Placówka opiekuńczo-wychowawcza jest prowadzona jako placówka opiekuńczo-wychowawcza typu:

- socjalizacyjnego;
- interwencyjnego;
- specjalistyczno – terapeutycznego;
- rodzinnego ;

Placówki opiekuńczo – wychowawcze w powiecie starachowickim

Na terenie powiatu starachowickiego funkcjonują trzy placówki opiekuńczo - wychowawcze typu rodzinnego oraz 1 placówka opiekuńczo – wychowawcza.

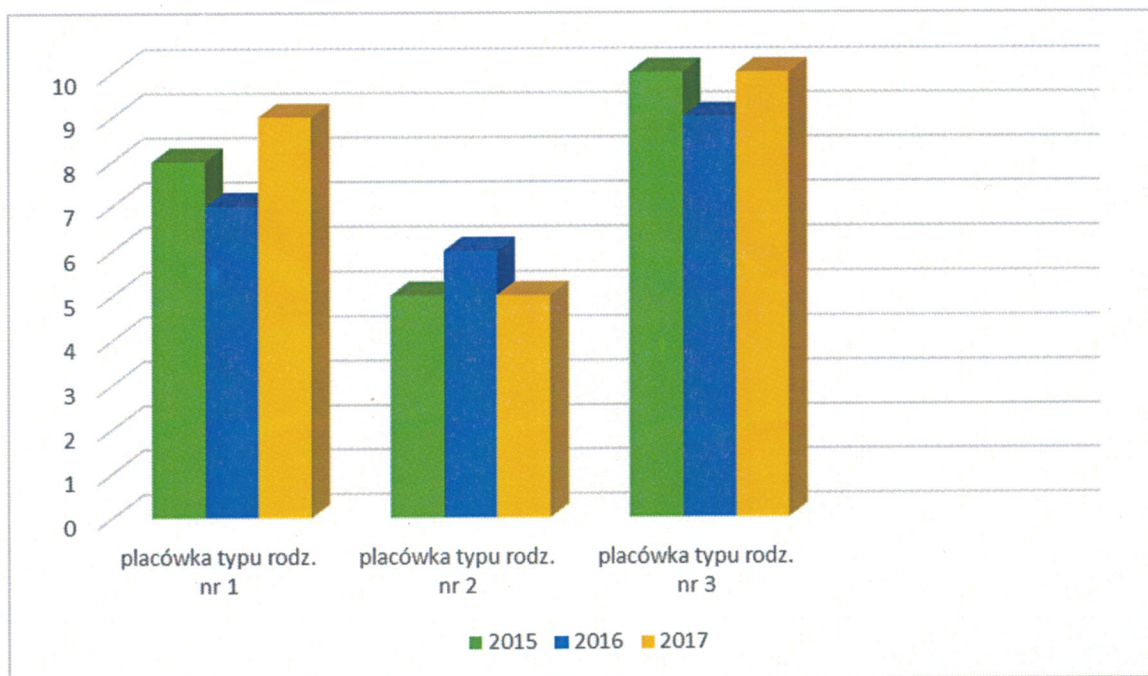
Placówki opiekuńczo – wychowawcze typu rodzinnego

W powiecie starachowickim funkcjonują 3 placówki opiekuńczo – wychowawcze typu rodzinnego:

- Placówka typu rodzinnego nr 1- ul. Warszawska 3, Starachowice
- Placówka typu rodzinnego nr 2 – ul. Moniuszki 15, Starachowice
- Placówka typu rodzinnego nr 3 – ul. Różana 1, Starachowice

Tab. nr 6 Ilość dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego w latach 2015-2017 w powiecie starachowickim

Liczba dzieci w placówkach op.-wych. typu rodzinnego	2015r	2016r	2017r
Placówka nr 1	8	7	9
Placówka nr 2	5	6	5
Placówka nr 3	10	9	10
RAZEM	23	22	24

W placówkach typu rodzinnego na terenie naszego powiatu przebywają również dzieci z innych powiatów.

Wszyscy wychowankowie zostali umieszczeni na podstawie prawomocnego postanowienia sądu rodzinnego. W związku z umieszczeniem dziecka z innego powiatu zawierane jest każdorazowo porozumienie w sprawie ponoszenia wydatków z pobyt dziecka w placówce.

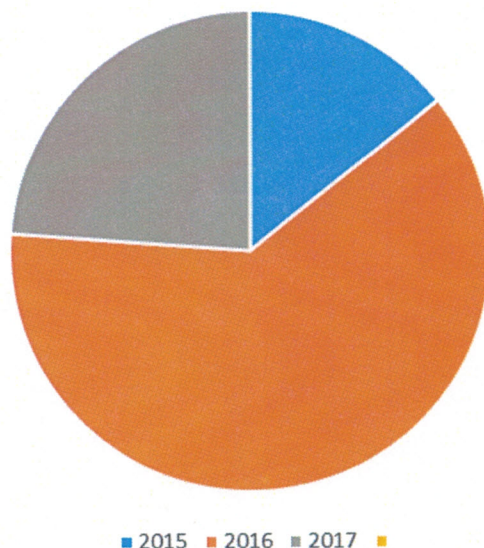
Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Stawie Kunowskim

Na terenie powiatu starachowickiego funkcjonuje również placówka opiekuńczo – wychowawcza socjalizacyjna. Usytuowała jest ona w Gminie Brody – w Stawie Kunowskim . poniższe zestawienie przedstawia przekrój umieszczeń w latach 2015-2017.

Tab. nr 7 Liczba umieszczonych dzieci w placówce opiekuńczo – wychowawczej typu socjalizacyjnego na terenie powiatu starachowickiego w latach 2015 – 2017 po raz pierwszy

Liczba dzieci/rok	2015r.	2016r.	2017r.
Liczba nowo umieszczonych dzieci w placówce	3	13	5

liczba nowo umieszczanych dzieci w placówce

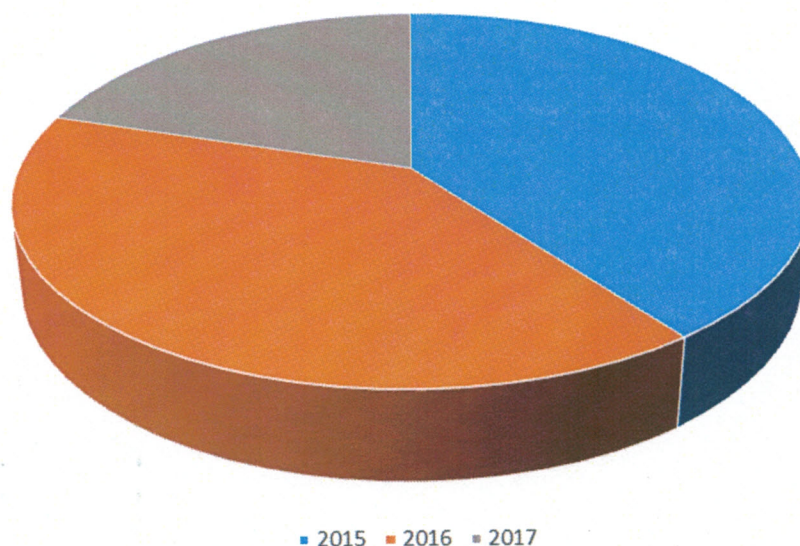

W latach 2015-2017 dzieci z terenu naszego powiatu były również umieszczane poza powiatem w różnego typu placówkach od socjalizacyjnych do resocjalizacyjnych.

Tab. nr 8 Liczba dzieci z powiatu starachowickiego umieszczonych w placówkach różnego typu na terenie innego powiatu w latach 2015-2017

PLACÓWKI / ROK	2015R.	2016R.	2017R.
Placówki- inny powiat	4	4	2

liczba dzieci w placówkach na terenie innego powiatu

Jak wynika z powyższych danych liczba dzieci umieszczanych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie innych powiatów ma tendencję malejącą. Może wynikać to z rozwoju rodzinnych form opieki zastępczej na terenie naszego powiatu.

Tab. nr 9 Łącznie liczba dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo – wychowawczych: socjalizacyjnej i typu rodzinnego w powiecie starachowickim w latach 2015-2017.

DZIECI / ROK	2015R.	2016R.	2017R.
dzieci w rodzinach zastępczych	151	161	146
dzieci w PO-W typu rodzinnego	23	22	24
dzieci w PO-W socjalizacyjna	19	20	21
Razem dzieci w pieczy zastępczej	193	203	191

dzieci w pieczy instytucjonalnej i rodzinnej na terenie powiatu starachowickiego 2015- 2017

4.3 Osoby usamodzielniane.

Osobie opuszczającej, po osiągnięciu pełnoletności, rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówki różnego typu, zwanej dalej „osobą usamodzielnianą”, w przypadku gdy umieszczenie w pieczy zastępczej nastąpiło na podstawie orzeczenia sądu:

- przyznaje się pomoc:
 - na kontynuowanie nauki,
 - na usamodzielnienie,
 - na zagospodarowanie w formie rzeczowej,
- udziela się pomocy w uzyskaniu:
 - odpowiednich warunków mieszkaniowych,
 - zatrudnienia.

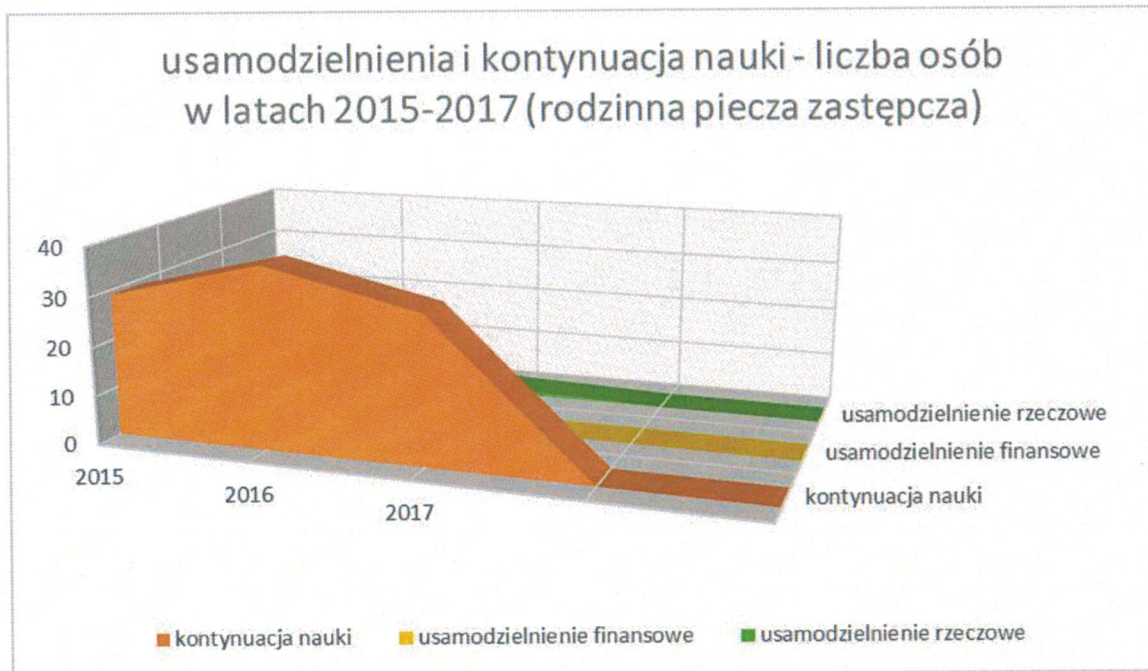
Jednym z największych problemów osób usamodzielnianych, opuszczających pieczę zastępczą, jest trudność w pozyskaniu we własnym zakresie mieszkania i tym samym stworzenia sobie odpowiednich warunków mieszkaniowych. Od 2016r. na terenie powiatu, w ramach programu EFS „Razem w dorosłość”, realizowanego przez PCPR funkcjonują 2 mieszkania wspomagane, w których, przy wsparciu specjalistów, zamieszkują okresowo

usamodzielnieni wychowankowie pieczy zastępczej. Należy rozwijać tego rodzaju pomoc dla wychowanków w miarę możliwości finansowych powiatu.

Ponadto osoby usamodzielniane cechują się często biernością, niechęcią do zmian w swoim życiu, niejednokrotnie zbyt niską motywacją do zdobywania wykształcenia lub kwalifikacji zawodowych. Okoliczności te w istotny sposób utrudniają realizację programów usamodzielnienia. Dlatego celowe jest podejmowanie działań wspierających proces usamodzielnienia, aby mógł on przebiegać w szerszym zakresie i w bardziej efektywny sposób, umożliwiając młodym osobom rozpoczęcie samodzielnego życia.

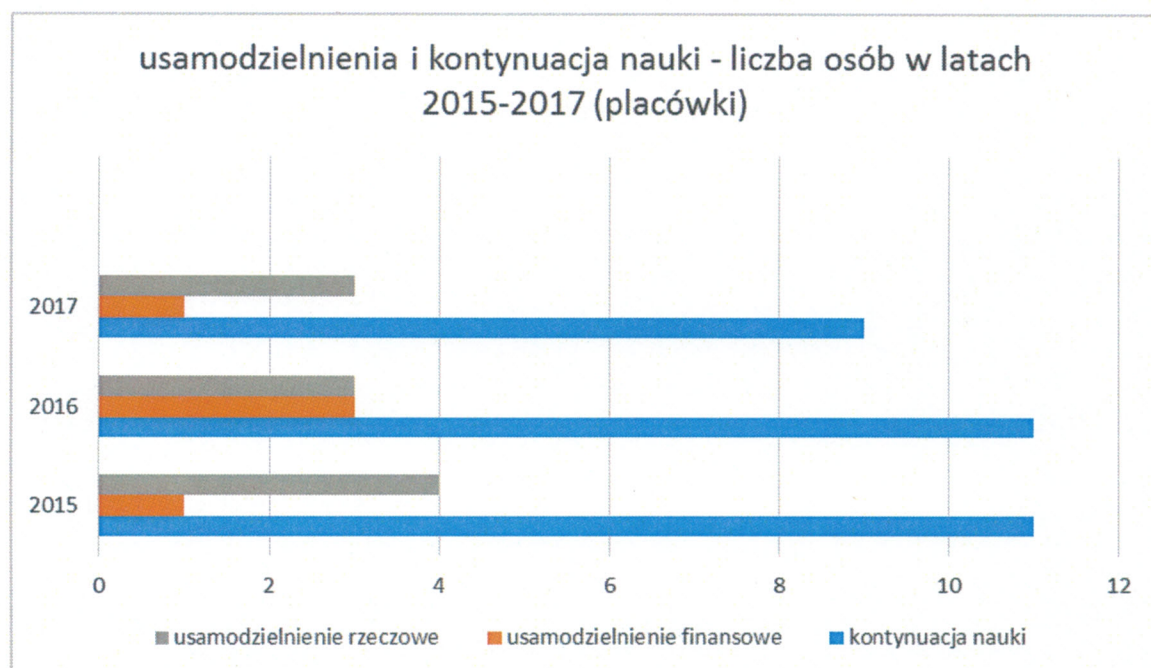
Tab. nr 10 Liczba osób usamodzielnianych z rodzin zastępczych w latach 2015-2017

RODZINY ZASTĘPCZE	2015R.	2016R.	2017R.
kont. nauki	29	37	30
usam finansowe	6	6	0
usam. rzeczowe	4	4	1

Tab. nr 11 Liczba osób usamodzielnianych z placówek w latach 2015-2017

PLACÓWKI	2015R.	2016R.	2017R.
kont. nauki	11	11	9
usam finansowe	1	3	1
usam. rzeczowe	4	3	3

4.4 Ocena systemu pieczy zastępczej.

1. W latach 2015 – 2017 liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo – wychowawczych utrzymuje się na podobnym poziomie.
2. Z ogólnej liczby dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w roku 2017:
 - a) Ok. 80% stanowiły dzieci umieszczone w rodzinnej pieczy,
 - b) Ok. 20% stanowiły dzieci umieszczone w placówkach
3. Zdecydowaną większość rodzin zastępczych stanowią rodziny spokrewnione, choć zaczęła wzrastać liczba rodzin niezawodowych.
4. W latach 2015-2017 zmniejszyła się liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych.

5. W latach 2015 – 2017 następował sukcesywny wzrost liczby dzieci umieszczonych w placówkach, głównie typu rodzinnego.
6. W latach 2015 – 2017 wykazano spadek liczby dzieci umieszczonych w placówkach na terenach innych powiatów.
7. Od 2015 roku nastąpił spadek liczby osób korzystających z usamodzielnień finansowego i rzeczowego.
8. Należy rozwinąć mieszkalnictwo wspomagane dla usamodzielnianych wychowanków pieczy.

V PROGNOZOWANIE 3 – LETNICH DZIAŁAŃ W ZAKRESIE PIELCZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE STARACHOWICKIM

Spełniając wymagania określone w ustawie z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej starosta wyznaczył Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jako organizatora pieczy zastępczej. W związku z powyższym od 2012 roku w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie funkcjonuje zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej. W skład ww. zespołu wchodzi: 5 koordynatorów, pracownik socjalny, prawnik i 2 psychologów. Na dzień 31.12.2017 roku 65 rodzin zastępczych objętych zostało opieką koordynatora, natomiast pracownik socjalny zajmował się 22 rodzinami zastępczymi.

W związku z prognozą i określeniem liczby dzieci zagrożonych umieszczeniem w pieczy zastępczej, możliwa jest konieczność zatrudnienia kolejnego – 6 koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Ponadto rodziny zawodowe mają prawo do niesprawowania opieki nad dzieckiem w związku z wypoczynkiem w rocznym wymiarze 30 dni. W celu zapewnienia opieki dzieciom przebywającym w tychże rodzinach należy przygotować rodziny pomocowe.

W wyniku wspólnego ustalenia organizatora pieczy zastępczej i rodzin zawodowych oraz rodzinnych domów dziecka uprawnionych do skorzystania z uprawnień wynikających z art. 69 (prawo do niesprawowania opieki nad dzieckiem w związku z wypoczynkiem w rocznym wymiarze 30 dni) ustalono, iż rodziny zastępcze, rdd typują osoby – jako kandydatów do prowadzenia rodzin pomocowych, którzy przejdą szkolenie programem PRIDE- opieka zastępcza. W wyniku szkolenia PRIDE 1 osoba została przeszkolona, celem sprawowania pieczy jako osoba pomocowa.

Z uwagi, iż ustawodawca wprowadził w art. 231 zapis, że w okresie 4 lat od dnia wejścia w życie ustawy mogą być umieszczane w placówkach opiekuńczo-wychowawczych dzieci powyżej 7 roku życia, należy podjąć działania w celu pozyskania nowych niezawodowych/zawodowych rodzin zastępczych, aby mieć możliwość zapewnienia opieki dzieciom zgodnie z potrzebami.

Ponadto należy przygotować realny plan finansowy świadczeń przysługujących rodzinom zastępczym na kolejne lata 2018 -2020.

W obecnej perspektywie prognozowania należy utrzymać standard opieki i wychowania w placówce opiekuńczo-wychowawczej w Stawie Kunowskim oraz skrupulatnie rozważyć dochodzenie do kolejnego standardu, gdyż statutowa liczba w placówce w roku 2021 ma wynosić 14 wychowanków. Przewidywana jest również zmiana lokalizacji placówki.

5.1. Cel główny i cele szczegółowe

Cel główny: *Zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionych opieki i wychowania przez rodziców, poprzez organizowanie i prowadzenie pieczy zastępczej w powiecie starachowickim, tak aby zapewnić opiekę, wychowanie i wsparcie zgodnie z potrzebami.*

Cel szczegółowy nr 1: *Rozwój infrastruktury i zasobów ludzkich na rzecz pieczy zastępczej.*

Proponowane działania:

1. Zatrudnienie kadry do pracy w „Zespole ds. rodzinnej pieczy zastępczej” (liczba koordynatorów zależna od liczby rodzin zastępczych, zgodnie z wymogami Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej).
2. Doskonalenie zawodowe kadry pieczy zastępczej, m.in. poprzez superwizje dla pracowników współpracujących bezpośrednio z rodziną i dzieckiem.
3. Systematyczna współpraca z Gminnymi Ośrodkami Pomocy Społecznej, asystentami rodzinnymi, placówkami edukacyjnymi, specjalistycznymi, sądami oraz podstawową opieką zdrowotną.
4. Podnoszenie jakości usług i warunków bytowych w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Rezultat:

- Infrastruktura oraz zasoby ludzkie na rzecz pieczy zastępczej w powiecie starachowickim adekwatne do zdiagnozowanych potrzeb.

Wskaźnik/miernik:

- liczba osób zatrudnionych w „Zespole ds. rodzinnej pieczy zastępczej”,
- liczba pracowników podnoszących swoje kwalifikacje,
- utrzymany standard opieki i wychowania w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Cel szczegółowy nr 2: *Rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej w powiecie starachowickim*

Proponowane działania:

1. Prowadzenie szerokiej kampanii promującej idee rodzicielstwa zastępczego.
2. Prowadzenie procesu diagnostyczno-konsultacyjno-kwalifikacyjnego kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka.
3. Ustalenie rocznych limitów zawodowych rodzin zastępczych w powiecie starachowickim.

Rezultat:

- Pozyskani i przygotowani kandydaci do pełnienia funkcji niezawodowej/zawodowej rodziny zastępczej i do prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Wskaźnik/miernik

- liczba, zakres i formy prowadzonej kampanii kandydatów,
- liczba pozyskanych kandydatów w roku 2018, 2019, 2020,
- liczba kandydatów, którzy otrzymali kwalifikacje do pełnienia funkcji niezawodowej/zawodowej rodziny zastępczej, rodzinnego domu dziecka w roku 2018,
- liczba kandydatów, którzy otrzymali kwalifikacje do pełnienia funkcji niezawodowej/zawodowej rodziny zastępczej, rodzinnego domu dziecka w roku 2019,
- liczba kandydatów, którzy otrzymali kwalifikacje do pełnienia funkcji niezawodowej/zawodowej rodziny zastępczej, rodzinnego domu dziecka w roku 2020,
- ustalony limit rodzin zawodowych na rok 2018, 2019, 2020,

- liczba zawodowych rodzin zastępczych w roku 2018, 2019, 2020.

Cel szczegółowy nr 3: *Wsparcie istniejących rodzin zastępczych w powiecie starachowickim.*

Proponowane działania:

1. Zatrudnienie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.
2. Szkolenia rodzin zastępczych: niezawodowych, zawodowych, prowadzących rodzinny dom dziecka oraz spokrewnionych.
3. Poradnictwo specjalistyczne dla rodzin zastępczych niezawodowych, zawodowych, prowadzących rodzinny dom dziecka oraz spokrewnionych.
4. Prowadzenie grup wsparcia dla rodzin zastępczych niezawodowych, zawodowych oraz spokrewnionych.
5. Wypłacanie świadczeń: rodzinom niezawodowym, zawodowym, prowadzącym rodzinny dom dziecka oraz spokrewnionym.

Rezultat:

- Poszerzenie przez rodziny: niezawodowe, zawodowe, prowadzące rodzinny dom dziecka i spokrewnione umiejętności opiekuńczo-wychowawczych oraz umiejętności wspierających dzieci w rozwoju.
- Rodziny zastępcze, rodziny prowadzące rodzinny dom dziecka – uzyskały umiejętność niwelowania opóźnień rozwojowych dzieci, zaniedbań oraz problemów społecznych dot. dzieci.

Wskaźnik/miernik:

- liczba zatrudnionych koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w roku 2018, 2019, 2020,
- liczba rodzin: niezawodowych, zawodowych, prowadzących rodzinny dom dziecka i spokrewnionych uczestniczących w szkoleniach ,
- liczba rodzin zastępczych niezawodowych, zawodowych, prowadzących rodzinny dom dziecka, korzystających z poradnictwa, specyfika poradnictwa,

- liczba rodzin niezawodowych, zawodowych uczestniczących w grupie wsparcia, rodzaj grup wsparcia,

- wydatkowana kwota na świadczenia dla rodzin zastępczych i prowadzących rodzinny dom dziecka w roku 2018, 2019, 2020.

Cel szczegółowy nr 4: Pomoc w usamodzielnianiu wychowanków pieczy zastępczej.

Proponowane działania:

1. Wczesne przygotowanie wychowanków pieczy zastępczej do usamodzielnienia.
2. Wsparcie wychowanków w doskonaleniu umiejętności prospołecznych oraz aktywnego poruszania się na rynku pracy.
3. Współpraca z instytucjami w celu pozyskania różnych form mieszkań dla usamodzielnianych wychowanków (mieszkanie chronione, mieszkanie usamodzielnianego, socjalne, kwatery prywatne).
4. Przyznawanie pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki, usamodzielnianie zagospodarowanie.

Rezultat:

- Usamodzielniani wychowankowie przygotowani do „startu” w dorosłość.

Wskaźniki/mierniki:

- liczba wychowanków uczestniczących w proponowanych formach wsparcia podnoszących umiejętności prospołeczne i zawodowe,
- liczba wychowanków, których wsparto w pozyskaniu lokalu,
- liczba wychowanków otrzymujących świadczenie na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie finansowe i rzeczowe.
- wydatkowana kwota na świadczenia dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej w roku 2018, 2019, 2020.

VI HARMONOGRAM 3 – LETNICH DZIAŁAŃ W ZAKRESIE PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE STARACHOWICKIM

6.1 Cele szczegółowe, terminy, podmioty realizujące, współpracujące w realizacji

<p>Cel główny: zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki i wychowania przez rodziców, poprzez organizowanie i prowadzenie pieczy zastępczej w pow. starachowickim, tak aby zapewnić opiekę, wychowanie i wsparcie zgodnie z potrzebami.</p>					
<p>Cel szczegółowy nr 1: Rozwój infrastruktury i zasobów ludzkich na rzecz pieczy zastępczej</p>					
proponowane działania	od kiedy	do kiedy	podmiot realizujący	współpracujący w realizacji	
1. Zatrudnienie kadry do pracy w „Zespole ds. rodzinnej pieczy zastępczej”.	2018	Specjaliści do grudnia każdego roku kalendarz.	PCPR	Starostwo Powiatowe	
2. Doskonalenie zawodowe kadry pieczy zastępczej. Superwizje dla kadry pieczy zastępczej	2018	2020	PCPR	Instytucje szkolące, ROPS	

<p>3. Systematyczna współpraca z Gminnymi Ośrodkami Pomocy Społecznej, asystentami rodzinnymi, placówkami edukacyjnymi, specjalistycznymi, sądami oraz podstawową opieką zdrowotną.</p> <p>4. Podnoszenie jakości usług i warunków bytowych w instytucjonalnej pieczy zastępczej.</p>	2018	2020	PCPR	GOPS/MOPS, Szkoły, Poradnia Psych. – Pedagog., ZPOZ
	2018	2020	Placówki opiekuńczo – wych.	

Cel szczegółowy nr 2: Rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej w powiecie starachowickim					
proponowane działania	od kiedy	do kiedy	podmiot realizujący	współpracujący w realizacji	
1. Prowadzenie szerokiej kampanii promującej idee rodzicielstwa zastępczego.	2018	2020	PCPR- zespół ds. pieczy zastępczej	Starostwo Powiatowe, szkoły, media	
2. Prowadzenie procesu diagnostyczno-konsultacyjno-kwalifikacyjnego kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka.	2018	2020	PCPR- zespół ds. pieczy zastępczej	OPS-y	
3. Ustalenie rocznych limitów zawodowych rodzin zastępczych w powiecie starachowickim.	2018	2020	PCPR		

Cel szczegółowy nr 3: Wsparcie istniejących rodzin zastępczych w powiecie starachowickim					
proponowane działania	od kiedy	do kiedy	podmiot realizujący	współpracujący w realizacji	
1. Zatrudnienie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.	2018	2020	PCPR	MPiPS	
2. Szkolenia rodzin zastępczych: niezawodowych, zawodowych, prowadzących rodzinny dom dziecka oraz spokrewnionych.	2018	2020	PCPR- zespół ds. pieczy zastępczej	MPiPS, firmy szkoleniowe, specjaliści	
3. Poradnictwo specjalistyczne dla rodzin zastępczych niezawodowych, zawodowych, prowadzących rodzinny dom dziecka oraz spokrewnionych.	2018	2020	PCPR, Poradnie specjalistyczne		
4. Prowadzenie grup wsparcia dla rodzin zastępczych niezawodowych, zawodowych oraz spokrewnionych.	2018	2020	PCPR- zespół ds. pieczy zastępczej		

5. Wypłacanie świadczeń: rodzinom niezawodowych, zawodowych, prowadzącym rodzinny dom dziecka oraz spokrewnionym.	2018	2020	PCPR – dział świadczeń	
---	------	------	------------------------	--

Cel szczegółowy nr 4: Pomoc w usamodzielnianiu wychowanków pieczy zastępczej					
proponowane działania	od kiedy	do kiedy	podmiot realizujący	współpracujący w realizacji	
1. Wczesne przygotowanie wychowanków pieczy zastępczej do usamodzielnienia.	2018	2020	Placówki (op.- wych., rdd), rodziny zastępcze		
2. Wsparcie wychowanków w doskonaleniu umiejętności prospołecznych oraz aktywnego poruszania się na rynku pracy.	2018	2020	Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej, opiekunowie, pracownik socjalny,	Szkoły, opiekunowie usamodzielnienia, PUP,	
3. Współpraca z instytucjami w celu pozyskania różnych form mieszkań dla	2018	2020	Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej, opiekunowie,	Gminy	

usamodzielnianych wychowanków (mieszkanie chronione, mieszkanie usamodzielnianego, socjalne, kwatery prywatne).			pracownik socjalny,	
4. Przyznawanie pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki, usamodzielnianie zagospodarowanie.	2018	2020	PCPR	

6.2. Roczne limity zawodowych rodzin zastępczych w powiecie starachowickim

Rok kalendarzowy			
	2018	2019	2020
Liczba proponowanych rodzin zawodowych	- nie planuje się	- 2 rodziny zastępcze zawodowe	- nie planuje się

6.3. Prognoza ustanawiania nowych rodzin zastępczych w powiecie starachowickim

Rok kalendarzowy						
Liczba prognozowanych rodzin zastępczych	2018		2019		2020	
	spokrewnione	niezawodowe	spokrewnione	niezawodowe	spokrewnione	niezawodowe
	5	7	4	5	4	5

6.4. Prognoza tworzenia rdd w powiecie starachowickim

Rok kalendarzowy		
Rodzinny dom dziecka	2018	2019
	- nie planuje się	- nie planuje się

VII BUDŻET PROGRAMU

Projekt budżetu - zaplanowane wydatki na realizację Programu w latach 2018 -2020.

ORGANIZATOR RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ – PCPR

L.P	SZACUNKOWY KOSZT I STRUKTURA FINANSOWANIA DZIAŁAŃ W RAMACH PROGRAMU, WG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA	2018 ROK	2019 ROK	2020 ROK
	ogółem	2 805 143,00	3 356 590,00	3 496 590,00
	w tym:			
1	Wynagrodzenia z pochodnymi dla rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących RDD	280 176,00	340 176,00	340 176,00
2	Wynagrodzenie dla osób zajmujących się opieką dzieci i osób do pomocy przy pracach gospodarskich	152 184,00	183 504,00	183 504,00
3	Pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinie zastępczej	1 662 000,00	2 042 000,00	2 182 000,00
4	Dofinansowanie do wypoczynku dla dzieci w wieku od 6-18 lat	5 000,00	5 000,00	5 000,00
5	Jednorazowa pomoc z tytułu przyjęcia dzieci do rodziny zastępczej	22 000,00	24 000,00	24 000,00
6	Pomoc losowa	2 500,00	2 500,00	2 500,00
7	Pomoc dla osób usamodzielnianych zgodnie z Indywidualnym Programem Usamodzielnienia	340 000,00	350 000,00	350 000,00
8	Środki na utrzymanie lokalu mieszkalnego rodziny zawodowe i rdd	80 000,00	112 000,00	112 000,00
9	Przeprowadzenie remontu	15 000,00	21 000,00	21 000,00
10	Szkolenia i specjalistyczne poradnictwo dla rodzin zastępczych	24 000,00	24 000,00	24 000,00
11	Koordinator rodzinnej pieczy zastępczej	203 283,00	233 410,00	233 410,00
12	Wynagrodzenia dla rodzin pomocowych	7 000,00	7 000,00	7 000,00
13	Superwizje dla pracowników pieczy zast.	12 000,00	12 000,00	12 000,00

Starostwo Powiatowe				
L.p.	SZACUNKOWY KOSZT I STRUKTURA FINANSOWANIA DZIAŁAŃ W RAMACH PROGRAMU, WG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA	2018 ROK	2019 ROK	2020 ROK
	ogółem	2 390 000,000	2 335 000,00	2 340 000,00
	w tym:			
1	Dotacje na utrzymanie dzieci z terenu powiatu starachowickiego umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów	Rodziny zast.: 180 000,00 Placówki: 500 000,00	Rodziny zast.: 190 000,00 Placówki: 510 000,00	Rodziny zast.: 190 000,00 Placówki: 510 000,00
2	Utrzymanie placówki opiekuńczo wychowawczej typu rodzinnego: placówka nr 1 placówka nr 2 placówka nr 3	316 000,00 186 000,00 303 000,00	320 000,00 190 000,00 310 000,00	320 000,00 190 000,00 310 000,00
3	Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza w Stawie Kunowskim	905 000,00	815 000,00	820 000,00

Przedstawione w budżecie świadczenia, dodatki, wynagrodzenia oraz dofinansowania obligatoryjne i fakultatywne będą wypłacane w oparciu o przepisy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz zasady przyznawania tych świadczeń i ich wysokości, które zostaną określone przez Zarząd Powiatu Starachowickiego.

VIII ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Źródłem finansowania zadań Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2018 – 2020 są środki finansowe :

- z budżetu Powiatu Starachowickiego;
- z budżetu Państwa (Ministra właściwego do spraw rodziny);
- z budżetów samorządów gminnych, zgodnie z art. 191 ustawy,
- z budżetów powiatowych, zgodnie z art. 191 ustawy
- z odpłatności rodziców biologicznych,

IX MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

MONITORING PROGRAMU będzie polegał na zbieraniu danych dotyczących zrealizowanych zadań w ramach programu od podmiotów zaangażowanych w realizację, przez koordynatora programu: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Starachowicach, w celu ocenienia czy program osiąga założone cele.

PRZEDMIOTEM EWALUACJI będzie skuteczność podejmowanych działań głównie w oparciu o analizę założonych wskaźników.

Celem ewaluacji niniejszego programu są następujące stwierdzenia:

- czy program stwarza możliwości postępu w zakresie rozwoju rodzin zastępczych?
- czy zagwarantowano wystarczające środki na realizację programu?
- czy do pieczy zastępczej trafiają tylko te dzieci, których rodzice mimo wsparcia ze strony gminy nie wypełniają swoich obowiązków?
- w jakim stopniu realizacja świadczeń i organizacja pracy gwarantują realizację założonych celów ?

Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie będzie co roku przedkładał sprawozdanie z realizacji niniejszego Programu Radzie Powiatu Starachowickiego, które będzie zawarte w sprawozdaniu z działalności PCPR jako organizatora pieczy zastępczej.